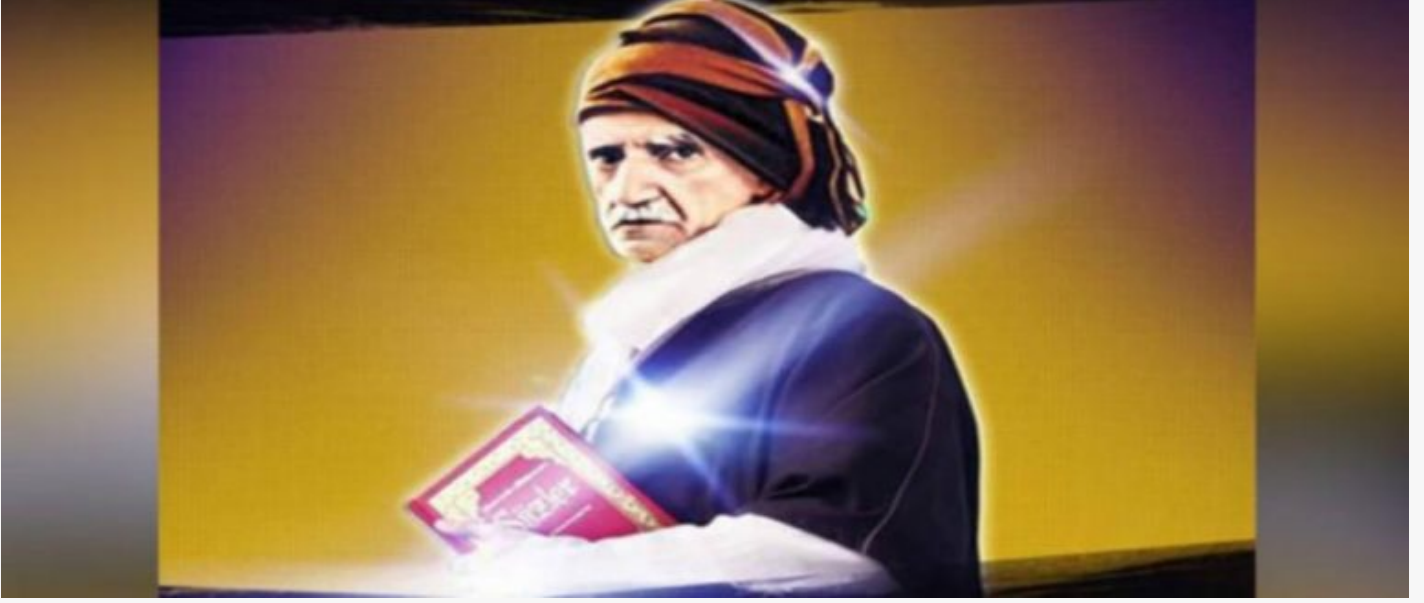

2010 Bediüzzaman Yılı Olsun

Zamanın akışı, bu yılın sath-ı mailine girdi. İki bin on yılına kendince mânâlar izafe eden bazı insanlar, gruplar, cemiyetler o mânâları hayata geçirmek maksadıyla hazırladıkları faaliyetleri yapmak için artık yıl değil; ay, hafta, hatta gün sayıyorlar.

Bediüzzaman yılı mülâhazaları 2010.

Zamanın akışı, bu yılın sath-ı mailine girdi.

İki bin on yılına kendince mânâlar izafe eden bazı insanlar, gruplar, cemiyetler o mânâları hayata geçirmek maksadıyla hazırladıkları faaliyetleri yapmak için artık yıl değil; ay, hafta, hatta gün sayıyorlar.

23 Mart 2010 tarihinin, Bediüzzaman Said Nursî'nin vefatının ellinci yılı olması hasebiyle bu yıl, Nurcular açısından da oldukça mühim. Zîra onlar da o yıl içinde Üstadı cemiyete ve insanlığa mâletme merhalesi sayılabilecek çeşitli faaliyetler yapmakla mükellefler.

Gerçi onlar, her sene Said Nursî'nin vefatının sene-i devriyesi vesilesiyle, mezkûr tarihte memleketin değişik yerlerinde pek çok anma toplantısı, konferans, seminer gibi çeşitli kültür faaliyetleri yapıyorlar.

Hatta bununla iktifa etmiyorlar, her yıl veya iki üç senede bir dünyanın değişik üniversitelerinden yüzlerce din, ilim, fikir adamının iştiraki ile beynelmilel sempozyumlar, kongreler, açık oturumlar, paneller tertip ediyorlar.

Fakat medar-ı bahs olan zaman ellinci yıl olunca, Bediüzzaman'ın fikirlerini insanlığın gündemine getirmek ve onu dünyaya tanıtmak için onlardan çok daha büyük ve kalıcı çalışmalar yapmaları gerekiyor.

Dünyada 'Bediüzzaman Yılı' ilân ve ihya edilmesi de onlardan biri.

Son zamanlarda, insanlığın ortak değerlerine katkıda bulunan, maddî mânevî refahına hizmet eden büyük insanlar anılırken; vefatlarının ellinci, yüzüncü yılının veya katlarının, onların adına tahsis edilmesi artık teamül hâline geldi.

Dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, bizde de bu teamüle riayet eden hükümetler, bazı yılları, ölümünün ellinci, yüzüncü yılı vesilesiyle bazı âlimlere, şairlere, sanatçılara atfediyorlar.

Bu gibi millî kararlarda, adına yıl ihdas edilecek şahıs seçilirken, eserlerinin tesirinden ziyade resmî ideolojiye bağlılığı veya hakim görüşlere yakınlığı esas alındığından fazla müessir olmuyor.

Daha önce gerçekleştirilen Yunus Emre, Mevlânâ yıllarında olduğu üzere, böyle bir karar UNESCO gibi beynelmilel kültür kuruluşları tarafından ihdas ve ilân edilir, sivil toplum kuruluşlarınca da çeşitli faaliyetlerle kutlanırsa çok daha fazla tesir eder.

Birleşmiş Milletler, Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilâtı gibi kuruluşlar, adına yıl ihdas edilmesi istenen insanları seçerken, onların milliyetlerinden ziyade hayatlarına, eserlerine, tesirlerine ve haklarında yapılan çalışmalara bakarak karar verirler.

Bediüzzaman Said Nursî, hayatını İslâm'ın ihyası, imanın intişarı, dolayısı ile de insanlığın maddî mânevî refahı, mutluluğu uğruna harcamış ve başarılı olmuş büyük bir mütefekkindir.

Son asırlarda, Kur'ân-ı Kerim üzerine yapılmış en mütekâmil tefsir olma hususiyeti taşıyan Risâle-i Nur Külliyyatı; muhteva derinliği, muhatap zenginliği, san'at hassasiyeti, dil ve üslûp mükemmelliği cihetiyle öyle kararlara vesile olacak evsiftadır.

Said Nursî'nin, yaşadığı zaman içinde tesis ettiği Nur hareketi, fert ve cemiyet üzerinde bıraktığı tesir, onların hayatlarının akışını değiştirecek kadar müessirdir. Onun hayattayken elli yedi ülkeye risâle göndererek dünyaya yaymaya çalıştığı bu tesir, vefatından sonra da artarak devam etmektedir.

Bu itibarla, Said Nursî'nin hayatı, hareketi, eserleri ve tesirleri; 2010 yılının Türkiye'de veya dünyada Bediüzzaman Yılı olarak ilân edilmesi için lâzım olan bütün şartları haizdir.

Lâkin, onun hayatının safhaları üzerine yazılan değişik türdeki san'at eserleri ve Risâle-i Nur Külliyyatı hakkında yapılan tez, tahlil, tanzim, yorum, şerh, izah çalışmaları ne yazık ki olması gereken seviyede değildir.

Said Nursî hayattayken, onun hakkında yazılan yazılar, siyasî baskılar yüzünden birkaç gazetede çıkan üç beş yazara ait beş on makale ile sınırlı kalmıştır. Vefatından sonra geçen elli yıl içinde, kemiyet itibariyle yazı ve eser sayısı bir hayli artsa da keyfiyet cihetiyle kayda değer pek bir çalışma yapılmamıştır.

Gerçi, ihtilâl yıllarında artan zecrî tedbirlere ve fiilî baskılara rağmen, o camiaya hitap eden gazete ve dergiler çıkarılmış; bazı yazarlar da Bediüzzaman'ı anlatan eserler yazmışlardır.

Resmî makamların zulmünün azaldığı, müessir çevrelerin inadının kırıldığı zamanlarda, bu sahada eser veren yazar da, onları neşreden mevkuteler de çoğalmış, Said Nursî ve Risâle-i Nur mefkûresi çeşitli türlerde yazılan eserlerle fikir, san'at, edebiyat dünyasına mâledilmeye çalışılmıştır.

Ne var ki, bu eserlerin tamamı iyi niyetle kaleme alınsa da ekseriyeti, insanlığın itibar ettiği fikir zenginliğinden, edebiyat derinliğinden, san'at inceliğinden, dil ve üslûp mükemmelliğinden mahrum olduğu için, kültür çevrelerinde fazla bir tesir husûle getirememiştir.

Bu hususta belli bir merhale kateden ve halktan rağbet gören eserler de o sahaların uzmanı sayılan çevrelerce çeşitli sebeplerle ademe mahkûm edildiğinden, taraflar arasında ortak bir muhabere ve müşavere zemini teşekkül etmemiştir.

Said Nursî'nin ve Risâle-i Nur'un, millet mâbeyninde mâkes bulmasına rağmen, san'ata, edebiyata mâl edilememesinde, resmî ideolojinin gölgesinden çıkamayan akademisyenlerin, bürokratların, yazarların, siyasetçilerin ve entelektüel çevrelerin kasıtlı ilgisizliğinin de tesiri vardır.

Onun için beynelmilel kültür çevrelerince, bir yazarın ve eserlerinin üniversitelerde, san'at, edebiyat sahasında kendinden söz ettirmesi mühim bir merhale sayıldığından, 2010 yılının dünyada Bediüzzaman Yılı olarak ihdas, ilân ve ihya edilmesi ihtimali mevcut şartlarda oldukça zayıftır.

Bu zamana kadar Bediüzzaman'ın fikriyatını ülke ve dünya gündemine taşımak maksadıyla yapılan en başarılı çalışma; beynelmilel sempozyumlar, kongreler, açık oturumlar ve benzeri faaliyetlerdir.

Lâkin ne kadar çok yapılırsa yapılsın ve başarılı olursa olsun, tek başına hiçbir faaliyet çeşidi veya edebî türde verilen eserler; bir fikri, düşünceyi veya hareketi dünya gündemine taşımaya yetmez.

Bilhassa sempozyum, kongre, açık oturum gibi sözlü faaliyetler yapıldıkları zaman müessir olsalar, ses getirseler de kalıcı tesir husûle getirmezler. Birkaç konuşmacının yaptığı tesbitler o gün bazı mevkutelerde kısaca yer alır, bir süre sonra unutulur gider.

Bu itibarla, ellinci yıl vesilesiyle yapılabilecek en faydalı faaliyet, Said Nursî ve Risâle-i Nur Külliyyâtı hakkında, bütün edebî türlerde ve san'at dallarında yeni eser verme seferberliği başlatmaktır.

Her ne kadar Nur camiası, edebiyat ve san'at sahasında bazı merhaleler katetmiş gibi görünse, bu ekol içinden yetişen onlarca şair, yazar, bestekâr, ressam Bediüzzaman'ın hayatını ve Risâle-i Nur'un muhteviyâtını eserlerine malzeme yapsa da yeterli değildir.

Varlığını Said Nursî'ye, Risâle-i Nur'a borçlu olan ve hâlen onlardan aldığı güçle icra-i faaliyette bulunan bütün cemaatler, gruplar, müesseseler, müdebbirler; kendilerini yeni şairler, yazarlar, bestekârlar, ressam, tiyatrocular, senaryocular, yönetmenler araştırmacılar, fikir adamları gibi cemiyette muteber olan her sahada adam yetiştirmekle mükellef bilmelidirler.

Bu maksatla o san'at dallarının, edebî türlerin neşv ü nemâ bulabileceği faaliyet sahaları hazırlamalı ve kabiliyetli, meraklı, hevesli kişileri, hassaten çocukları, gençleri o sahalarda çalışmaya teşvik etmelidirler.

İçlerinden biraz kabiliyetli ve gayretli olanları seçmeli, gerektiğinde o sahanın uzmanlarından ders aldırarak iyice yetiştirmeli, onlara maddî mânevî her türlü imkânı hazırlamalı ve beynelmilel esaslar içerisinde mükemmel eserler vermelerini sağlamalıdır.

Bunları yaparken kendileri de o san'at dallarında, en azından eserlerin değerini takdir edecek kadar bilgi sahibi olmalı, yapmaya çalışmalı, icrasından zevk almalı, ama yetiştirmeye çalıştıkları kişilerin kısa zamanda başarılı eserler vermelerini beklememelidirler.

Zira bir şair, yazar, oyuncu, bestekâr veya başka sahadaki san'atkâr, ancak onlarca yıl çalıştıktan ve çiraklık, kalfalık merhalelerinden geçtikten sonra san'at hislerini, bedî zevkleri tatmin edecek eserler verebilir.

Bu zaman içinde bazıları hayatlarının eserini veremedi hayata veda edebilirler. Bazıları başka san'atkârların gölgesinde kalırken bazıları da umduğunu bulamayıp başka iş sahalarına kayabilir.

Yetiştirilmek için uzun zaman harcanıp bir yığın emek verilen san'atkârların sayıları böyle sebeplerle gittikçe azalacağından, her biri aynı hassasiyetle yetiştirilmeye çalışılan yeni kuşaklarla takviye edilmelidir.

Böylece gelecek elli yıl içinde onlarca yeni şair, yazar, Bediüzzaman'ın hayatı üzerine edebiyat ve san'at değerini haiz yüzlerce şiir, hikâye, deneme onlarca roman, tiyatro yazacaktır.

Bir o kadar araştırmacı, yazar, akademisyen, fikir adamı da Said Nursî'nin fikriyatı ve Risâle-i Nur Külliyyâtının muhteviyâtı üzerinde araştırma yapacak, tez hazırlayacak; yaşanan ictimâî, siyasî hadiseler karşısında çeşitli fikirler geliştirip isabetli yorumlar yaparak ülke gündemine yön vermeye çalışacaktır.

Bu arada camianın içinden çıkan veya dışarıda yetiştiği hâlde, verilen eserlerden etkilenecek Bediüzzaman'ı merak edip Risâle-i Nurlara ilgi duyan bazı yönetmenler, hazırlayacakları belgesellerle, çekecekleri filmlerle, yapacakları dizilerle bu hakikatleri ekranlara taşıyacaklardır.

Kültür hayatının her sahasında yazılacak eserlere, yapılacak san'atlara, çekilecek filmlere, dizilere ve benzeri edebiyat hamlelerine yalnız Nurcuların, İslâmî camianın veya sair çevrelerin değil, bütün beşeriyetin ihtiyacı vardır.

Çünkü Said Nursî'nin, "Bir tek ilâcı bulmuş, o da romanlarıymış. Kitap gibi bir hayy-ı meyyit, sinema gibi bir müteharrik

emvat. Meyyit hayat vermez. Tiyatro gibi tenâsühvari mazi denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nev'î romanlarıyla hiç de utanmaz. Beşerin ağzına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne fasık bir göz takmış, dünyaya bir âlûfte fistanı giydirmiş, hüsn-ü mücerred tanımaz” diyerek de ifade ettiği gibi, san’atta, edebiyatta örnek alınan Batılı değerler ictimaî dertlere çare olmamıştır.

Gazetelerde, dergilerde, hikâyelerde, romanlarda, tiyatrolarda, sinema filmlerinde, televizyon dizilerinde, bilgisayar ekranlarında, konser salonlarında, sergi panolarında san’at ve edebiyat adına sergilenen sefahat sahneleri, densizlikler, seviyesizlikler bunun en bariz delilidir.

Bu itibarla Bediüzzaman’ın, Risâle-i Nur Külliyyatında “Kur’ân’daki edebse hevayı karıştırmaz” diyerek kaynağını gösterdiği san’at esasları, belâgat unsurları ışığında yazılacak eserler ve yapılacak san’at faaliyetleri beşeriyete ihtiyacı olan ahlâkî ve edebî telkinleri yaparak sulhun, sükûnun sağlanmasına vesile olacaktır.

Bu çalışmalara hemen başlandığı takdirde, Bediüzzaman Said Nursî’nin vefatının yüzüncü yılı olan 2060 yılının dünyada ‘Bediüzzaman Yılı’ olması için gereken bütün şartlar hazırlanmış olacaktır.

Geriye sadece Bediüzzaman Yılı’nı ilân ve ihya etmek kalacaktır. Onu da Nur Talebelerinin teşviki, telkini, teşebbüsü ile ehl-i insaf ve vicdan olan beşerî dehalar yapacaktır.

Bu hususta yapılacak hatalar, ihmalkârlıklar, tembellikler ve benzeri zaafılar; bilhassa zaman açısından telâfisi imkânsız kayıplar husûle getirecek ve Bediüzzaman Yılı’nın elli, yüz sene daha gecikmesine sebep olacaktır.

Bediüzzaman Yılı’nın ilânı, 2110 veya 2160 yılına bırakılmamalıdır.

Zira, dünyanın o kadar ömrü olmayabilir.